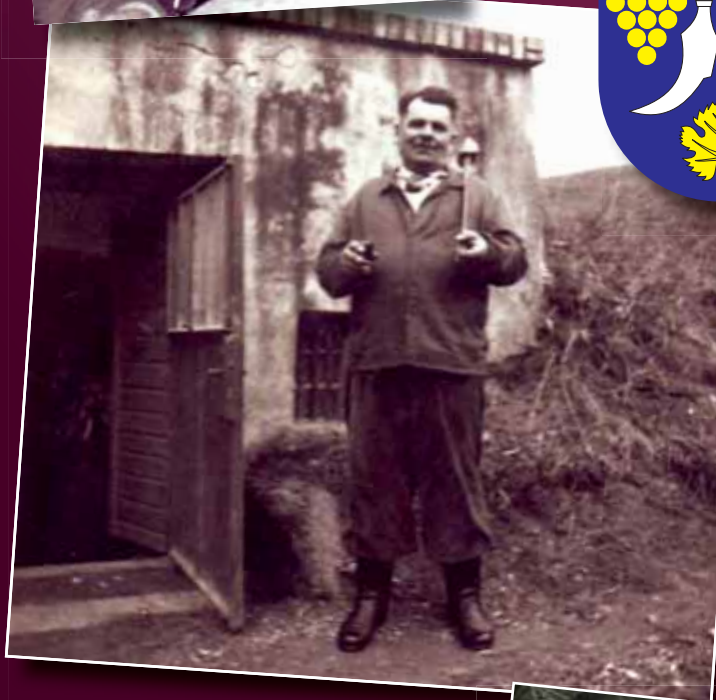
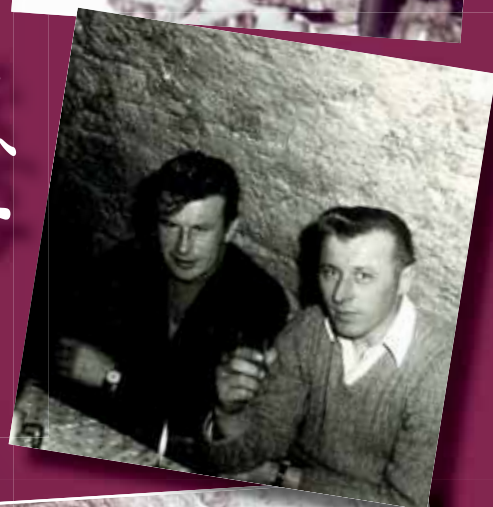
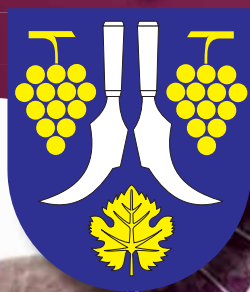

Výstavy vín v Boršicích
50 let

Výstavy vín v Boršicích slaví padesáté výročí

Když jsem v roce 1977 poprvé přišel na boršický košt, tak mě ani ve snu nenapadlo, že budu psát o jeho „zlatém výročí“. V té době byl košt v Boršicích už zavedenou institucí a vinaře Antonína Dostála a MUDr. Kročila už 12 let těšil diplom z prvního boršického koštu. Tento diplom je „relikvií“ boršických vinařů, kteří pečlivě uchovávají jeho originál i kopie.

Jako odborný garant jsem v několika obcích zažil první košt, to období, kdy teprve vzniká tradice. V nabitém sále panuje zmatek a nervozita, pořadatelé akce ještě nemají na degustaci nachystané ani prezenční archy, nevědí jak rozdělit vína a degustátory do komisí a spoustu dalších věcí. Tak nějak to jistě vypadalo na prvním koštu i v Boršicích.

Tradice vinařských výstav se na našem území připomíná už v první polovině 19. století. Za Rakouska-Uherska i v meziválečném období počet prezentovaných vzorků většinou nepřesáhl stovku. Na druhou stranu to byly výstavy prodejní – vinaři většinou uváděli v katalogu i množství nabízeného vína k prodeji a někdy i cenu. Můžeme říci, že výstavy vznikly a dlouho fungovaly jako marketingový nástroj. Po okupaci a roce 1948 došlo k postupnému úpadku, protože státem plánované hospodářství v podstatě žádnou reklamu nepotřebovalo, vinice v soukromých rukách se smršly na minimum a převládla produkce velkých vinařských závodů. Státem diktovaná politika přivedla výstavy téměř k zániku, nicméně tatáž politika přispěla i k zachování tradice. Stranické orgány vyslyšely volání lidu a tradice koštů byly naroubovány většinou na jarní svátky socialismu, takže dodnes má řada obcí košty v termínech spojených s májovými dny.

V šedesátých letech docházelo k postupnému uvolňování represivní politiky a družstevníkům bylo umožněno vysazovat záhumenkové vinohrady. Také v Boršicích byly v roce 1968 vysazeny vinice v trati Stoprouny a v roce 1974 v trati Radovany. Rázem v obci přibýlo několik desítek pěstitelů, každý měl ve své vinnici cca 300 keřů a kolem 10 různých odrůd. To už je velké množství vzorků a příležitost pro koštování. Boršičtí vinaři šanci nepromarnili a místní košt se stal velmi vyhledávanou akcí ve své kategorii.

Boršický košt v dnešní podobě představuje přehlídku tisícovky vín. Je místem setkání lidí, nejen návštěvníků, ale také pořadatelů, vystavovatelů a degustátorů, dohromady to bude také tisícovka. Koš-

ty vznikly jako nástroj reklamy, ale tam, kde se sejdou lidé a dobré víno, tam není daleko ani zábava a veselí. Většina dnešních koštů na Slovácku už dávno není přehlídkou vín nabízených k prodeji, ale hlavně společenskou událostí. Tradice založené vinaři se chytli i výrobci pálenek, kvašeného zeli, klobásek či gulášů. Tradici prodejních výstav dnes převzaly výstavy garantované svazem vinařů. Amatérské vinařské košty mají nepochybně historickou zásluhu na růstu kvality vína i kultury jeho pití. Pěkné sklo, čisté prostředí, vína bez vad a nemocí, možnost porovnání různých odrůd a ročníků, to jsou lákadla pro každého milovníka nejušlechtilejšího nápoje.

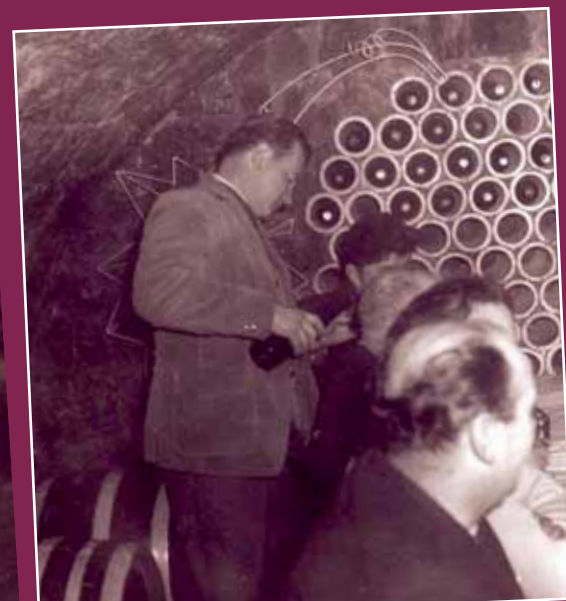
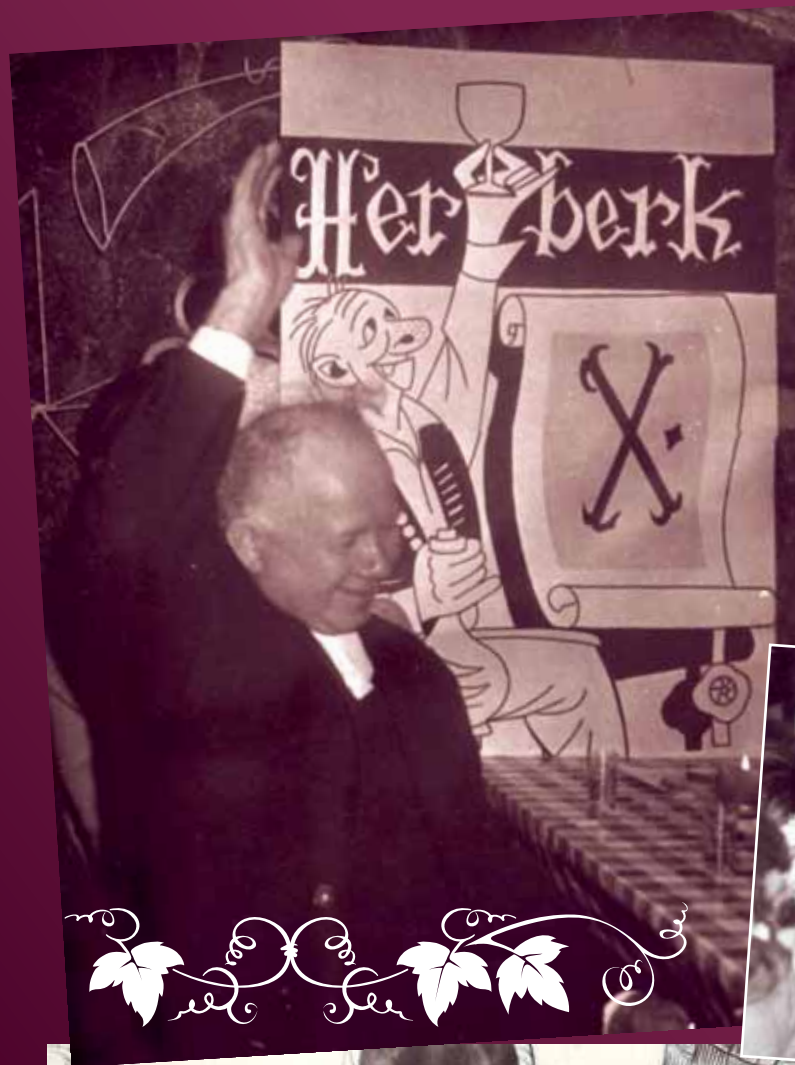
Jako dlouholetý pracovník v oboru nemohu nevzpomenout úlohu, kterou košty plní pro šlechtitele vinné révy. Košty jsou fórem, na kterém se představují nové odrůdy. Některé jsou jako meteory, objeví se, završí a zase zmizí. Jiné se stanou stálicemi našich vinic a přejdou i mezi profesionály. Tak v Boršicích začínala novošlechtění Pálava nebo Muškát moravský, které jsou dnes významně zastoupeny v našich výsadbách. Také klony starých odrůd pravidelně podstupují srovnání kvality a dobré výsledky v degustaci jsou důvodem k odběru ušlechtilých roubů u majitele příslušné vinice. Stálým zlepšováním vlastností pěstovaných odrůd tak navazujeme na prvotního zemědělce, který ze skromné pšenice dvouzrnnky vyšlechtil rostliny schopné uživit dnešních 7,3 mld. obyvatel naší planety a z malých modrých bobulek vyšlechtil dnešní šťavnaté hrozny.

Zvláštní poděkování si zaslouží dnešní i bývalí členové Českého zahrádkářského svazu a ostatní vinaři, kteří se podílí nebo podíleli na organizaci boršické výstavy vín. Každá výstava představuje stovky dobrovolně odpracovaných hodin. Nejde jenom o celoroční péči o vinohrad a sklep, umývání skla, rozvoz vzorků a další organizační služby. Celý systém funguje na vzájemné výměně vzorů mezi různými spolky v okolí. Každý vinař rozdává na tyto účely nemalé množství toho nejlepšího vína. Také je potřeba navštěvovat degustace v partnerských obcích, aby boršická degustace měla recipročně zajištěnou dobrou účast zkušených degustátorů. Společným úsilím se daří počtem i kvalitou vzorků překonávat i obce, které mají mnohem větší a starší vinařskou tradici než Boršice.

Na závěr už tu mám jenom přání pro „padesátníky“: „Mnoho zdaru a ještě jednou padesát!“

Alois Tománek

Historie vinařských výstav v Boršicích – zápisky z kronik

Už v meziválečném období místní vinaři pořádali vinobraní. Jednalo se však spíše o společenskou zábavu. Např. v roce 1969 bylo vinobraní 4. října v sále místní Jednoty. V kronice je uvedeno:

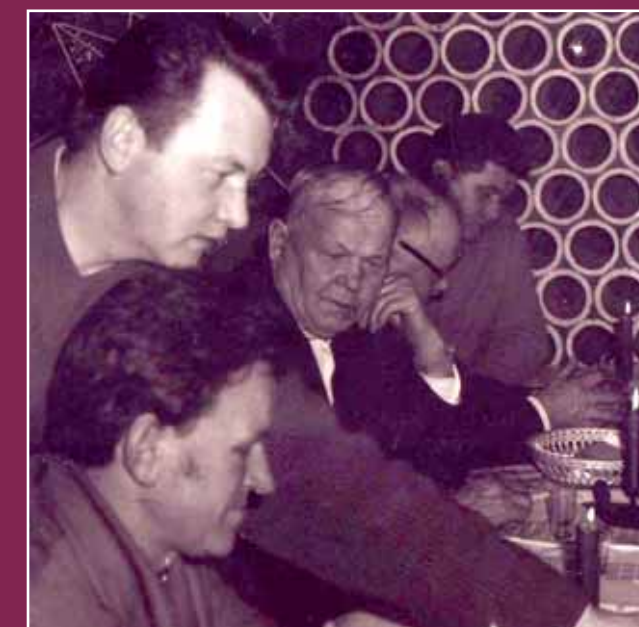
„Spolek zahrádkářů uspořádal 4. října v sále místní Jednoty vinobraní, které bylo hojně navštívené, a při letošní dobré úrodě hroznů byla nálada více než spokojená.“

Tento zápis do obecní kroniky provedl Osvald Cífr.

V roce 1971 se v obecní kronice opět nachází zmínka o vinařích, ale tentokrát se již jedná o ochutnávání vína. V kronice stojí psáno:

„Dne 30. května 1971 bylo ochutnávání vína, spojené se soutěží o nejlepší kvalitu, za spoluúčasti místního JZD Družba. Na výstavě byly vzorky jak místních pěstitelů vinné révy, tak i jiných obcí. Hodnotné vzorky mělo místní JZD.“

Také v dalších letech po roce 1971 se v kronikách dočtete o ochutnávání vína. Tato zmínka pochází z roku 1974:

„Svaz ovocnářů a zahrádkářů uspořádal dne 28. 4. v sále kina výstavu a ochutnávání vína. Bylo zde 144 druhů vín. Víno vystavovali nejen občané z Boršic, ale i JZD Družba Boršice, kde mají vynikající špičkové víno, ale i JZD Osvětimany a občané z Ježova.“

V roce 1976 bylo do obecní kroniky zapsáno:

„2. května se konalo ochutnávání vína v sále kina, které připravily TJ Sokol a svaz ovocnářů. Tuto akci navštívilo hodně našich i cizích občanů. Odpoledne hrálo k poslechu BoBaKo.“

Autorkou zápisků v obecní kronice z let 1971–1976 je paní Cyrilka Heliová.

